

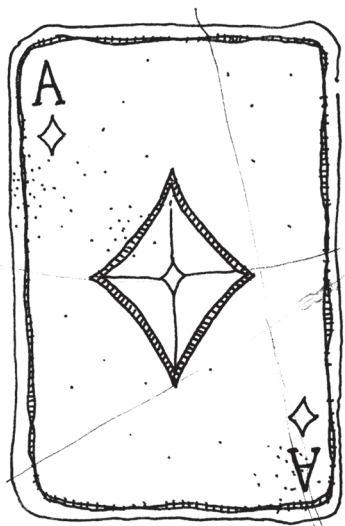
ΠΡΩΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

*Πατέρα, συγχώρεσέ τους,
γιατι ἐγὼ δὲν θὰ τοὺς συγχωρήσω ποτέ.*

Ρίτσαρντ ντὲ Σόισα¹
«Μεγάλη Παρασκευή 1975»

1. Ρίτσαρντ ντὲ Σόισα: δημοσιογράφος, συγγραφέας, ακτιβιστῆς ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ ἡθοποιὸς ἀπὸ τῆ Σορὶ Λάνκα, ὁ ὁποῖος ἀπῆχθη καὶ δολοφονήθηκε στὶς 18 Φεβρουαρίου 1990, πιθανὸν ἀπὸ ἀνθρώπους τῆς τότε κυβέρνησης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΞΥΠΙΝΑΣ ἔχοντας τὴν ἀπάντηση στὴν ἐρώτηση ποὺ κάνουν ὅλοι. Ἡ ἀπάντηση εἶναι Ναί, καὶ ἡ ἀπάντηση εἶναι Ἀκριβῶς Ὅπως Ἐδῶ Ἀλλὰ Χειρότερα. Αὐτὸ εἶναι τὸ μόνο ποὺ θὰ μάθεις ποτέ. Ἐπομένως μπορεῖς ἀνετα νὰ ξανακοιμηθεῖς.

Γεννήθηκες χωρὶς καρδιακὸ παλμὸ καὶ σὲ κράτησαν ζωντανὸ σὲ μιὰ θερμοκοιτίδα. Καί, ἀκόμα καὶ σὰν ἔμβρυο ποὺ μόλις εἶχε βγεῖ ἀπὸ τὸ νερό, ἤξερες τί ἤθελε νὰ ἀνακαλύψει ὁ Βούδας ὅταν κάθισε κάτω ἀπ' τὰ δέντρα. Καλύτερα νὰ μὴν ξαναγεννηθεῖς. Καλύτερα νὰ μὴν κάνεις ποτὲ αὐτὸ τὸν κόπο. Θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχες ἀκολουθήσει τὸ ἔνστικτό σου καὶ νὰ τὰ εἶχες τινάξει στὸ κουτὶ ποὺ μέσα του γεννήθηκες. Ὅμως δὲν τὸ ἔκανες.

Κι ἔτσι παρατοῦσες κάθε παιχνίδι ποὺ σὲ ἔβαζαν νὰ παίξεις. Δύο ἐβδομάδες σκάκι, ἓναν μῆνα στὰ Λυκόπουλα, τρία λεπτὰ στὸ ράγκμπι. Τελείωσες τὸ σχολεῖο μὲ μιὰ ἀπέχθεια γιὰ ὀμάδες καὶ παιχνίδια καὶ τοὺς ἡλίθιους ποὺ τὰ ἐκτιμοῦσαν. Παράτησες τὰ μαθήματα τέχνης καὶ τὶς πωλήσεις ἀσφαλειῶν καὶ τὶς μεταπτυχιακὲς σπουδές. Τὸ καθένα ἓνα παιχνίδι ποὺ βαριόσουν νὰ παίξεις. Ξέκοψες ἀπ' ὅλους ὅσοι σὲ εἶδαν ποτὲ γυμνὸ. Ἐγκατέλειψες ὅλες τὶς ὑποθέσεις γιὰ τὶς ὁποῖες πάλεψες

ποτέ. Κι ἔκανες πολλὰ πράγματα γιὰ τὰ ὅποια δὲν
μπορεῖς νὰ μιλήσεις σὲ κανέναν.

Ἄν εἶχες κάρτ-βιζίτ, νὰ τί θὰ ἔγραφε:

ΜΑΛΛΙ ΑΛΜΕΪΝΤΑ

Φωτογράφος. Τζογαδόρος. Πουτάνα.

Ἄν εἶχες μνημια, θὰ ἔλεγε:

ΜΑΛΙΝΤΑ ΑΛΜΠΕΡΤ ΚΑΜΠΑΛΑΝΑ

1955-1990

Ἀλλὰ δὲν ἔχεις οὔτε τὸ ἓνα οὔτε τὸ ἄλλο. Καὶ δὲν σοῦ
ἔχουν μείνει καθόλου μάρκες σ' ἐτοῦτο τὸ τραπέζι. Καὶ
ξέρεις τώρα αὐτὸ ποὺ δὲν ξέρουν οἱ ἄλλοι. Ἔχεις τὴν
ἀπάντησή στίς ἐξῆς ἐρωτήσεις. Ὑπάρχει ζωὴ μετὰ θά-
νατον; Πῶς εἶναι;

ΣΥΝΤΟΜΑ ΘΑ ΞΥΠΝΗΣΕΙΣ

Ξεκίνησε πρὶν ἀπὸ χρόνια, χίλιους αἰῶνες πρὶν, ἀλλὰ ἄς
παραλείψουμε ὅλα αὐτὰ τὰ χθὲς καὶ ἄς ἀρχίσουμε ἀπὸ
τὴν προηγούμενη Τρίτη. Εἶναι μιὰ μέρα ποὺ ξυπνᾷς μὲ
πονοκέφαλο ἀπ' τὸ ποτὸ καὶ μὲ ἄδειο μυαλό, κάτι ποὺ
ἰσχύει γιὰ τὶς περισσότερες μέρες. Ξυπνᾷς σὲ μιὰ ἀτε-
λείωτη αἰθουσα ἀναμονῆς. Κοιτάζεις γύρω σου καὶ εἶ-
ναι ἓνα ὄνειρο καί, αὐτὴ τὴ φορά, ξέρεις ὅτι εἶναι ὄνει-
ρο καὶ σοῦ ἀρκεῖ νὰ περιμένεις νὰ τελειώσει. Τὰ πάντα
περνᾶνε, ἰδιαίτερα τὰ ὄνειρα.

Φορᾷς ἓνα σακάκι σαφάρι καὶ ξεθωριασμένο τζιν
καὶ δὲν μπορεῖς νὰ θυμηθεῖς πῶς ἔφτασες ἐδῶ. Φορᾷς

μόνο ένα παπούτσι κι έχεις τρεῖς ἀλυσίδες καὶ μιὰ φωτογραφικὴ μηχανὴ γύρω ἀπ' τὸν λαιμό σου. Ἡ φωτογραφικὴ μηχανὴ εἶναι ἡ πιστὴ σου Nikon 3ST, ἂν καὶ ὁ φακὸς τῆς εἶναι σπασμένος καὶ τὸ σῶμα τῆς ραγισμένο. Κοιτάζεις μέσα ἀπὸ τὸ σκόπευτρο καὶ τὸ μόνο ποὺ βλέπεις εἶναι λάσπη. Ὡρα νὰ ξυπνήσεις, Μάαλι ἀγόρι μου. Τσιμπιέσαι καὶ πονάει, λιγότερο σὰν μικρὴ μαχαιριὰ καὶ περισσότερο σὰν τὸν κούφιο πόνος μιᾶς προσβολῆς.

Ξέρεις πῶς εἶναι νὰ μὴν ἐμπιστευέσαι τὸ ἴδιο σου τὸ μυαλό. Ἐκεῖνο τὸ τριπάκι μὲ LSD καὶ φρίμπα τὸ 1973, ὅταν κρατοῦσες ἀγκαλιὰ τὸν κορμὸ μιᾶς ἀραλίσιας στὸ πάρκο Βιχαραμαχαντέβι ἐπὶ τρεῖς ὥρες. Ὁ ἐνενηντάωρος μαραθῶνιος πόκερ, ὅταν κέρδισες δεκαεφτὰ λάκ κι ἔπειτα ἔχασες τὰ δεκαπέντε. Ὁ πρῶτος σου βομβαρδισμὸς στὸ Μουλαῖτιου τὸ 1984, τότε ποὺ ἦσουν χωμένος σ' ἓνα μπούνκερ γεμάτο τρομοκρατημένους γονεῖς καὶ παιδιὰ ποὺ οὐρλιαζαν. Νὰ ξυπνᾷς σ' ἓνα νοσοκομεῖο, στὰ δεκαεννιά, νὰ μὴ θυμᾷσαι τὸ πρόσωπο τῆς Ἀμμά σου² ἢ πόσο πολὺ τὸ ἀπεχθανόσουν.

Εἶσαι σὲ μιὰ οὐρά, φωνάζοντας σὲ μιὰ γυναίκα μὲ ἄσπρο σάρι ποὺ κάθεται σ' ἓνα γκισέ, πίσω ἀπὸ ἓνα χώρισμα ἀπὸ πλεξιγκλάς. Ποιὸς δὲν ἔγινε ποτὲ ἑξάλλος μὲ γυναῖκες πίσω ἀπὸ γκισέ; Σίγουρα ὄχι ἐσύ. Οἱ περισσότεροι Λανκανοὶ εἶναι ἀνθρωποὶ ποὺ βράζουν σιωπηλά, ἀλλὰ ἐσένα σοῦ ἀρέσει νὰ παραπονιέσαι ὅσο πιὸ δυνατὰ μπορεῖς.

«Δὲν λέω ὅτι φταῖς ἐσύ. Δὲν λέω ὅτι φταίω ἐγώ. Ἀλλὰ λάθη γίνονται, ἔτσι δὲν εἶναι; Ἰδιαιτέρα σὲ κυβερνητικὰ γραφεῖα. Τί νὰ γίνει;»

2. Ἀμμά: μητέρα.

«Αὐτὸ δὲν εἶναι κυβερνητικὸ γραφεῖο».

«Δὲν μὲ νοιάζει, Θείτσα. Ἀπλῶς λέω ὅτι δὲν μπο-
ρῶ νὰ κάθομαι ἐδῶ. Ἔχω φωτογραφίες νὰ μοιραστῶ.
Εἶμαι σὲ μόνιμη σχέση».

«Δὲν εἶμαι Θείτσα σου».

Κοιτάζεις γύρω σου. Πίσω σου, μιὰ οὐρὰ ἐλίσσεται
γύρω ἀπὸ στύλους καὶ σέρνεται σὰν φίδι κατὰ μῆκος τῶν
τοίχων. Ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι θολή, ἂν καὶ κανένας δὲν
φαίνεται νὰ ξεφυσάει καπνὸ ἢ διοξειδίου τοῦ ἄνθρακα.
Μοιάζει μὲ πάρκινγκ χωρὶς αὐτοκίνητα ἢ ἀγορὰ χωρὶς
τίποτα γιὰ πούλημα. Τὸ ταβάνι εἶναι ψηλὸ καὶ στηρί-
ζεται σὲ τσιμεντένιες κολόνες τοποθετημένες σὲ ἀκανό-
νιστα διαστήματα σὲ μιὰ μεγάλη αὐλή. Κάτι ποὺ μοιά-
ζει μὲ φαρδιὲς πόρτες ἀσανσέρ ὁριοθετεῖ τὴν ἄλλη ἄκρη
τοῦ χώρου καὶ ἀνθρώπινες σιλουέτες συνωστιζονται γιὰ
νὰ μποῦν ἢ νὰ βγοῦν ἀπ' αὐτές.

Ἀκόμα κι ἀπὸ κοντὰ οἱ σιλουέτες φαίνονται συγκε-
χυμένες μὲ δέρμα λευκὸ σὰν τάλκ καὶ ἔχουν μάτια ποὺ
λάμπουν μὲ χρώματα ἀσυνήθιστα σὲ καφετιοὺς ἀνθρώ-
πους. Μερικὲς εἶναι ντυμένες μὲ ποδιὲς νοσοκομείου· με-
ρικὲς ἔχουν ξεραμένα αἵματα στὰ ρούχα τους· σὲ μερι-
κὲς λείπουν μέλη. Ὅλες φωνάζουν στὴ γυναίκα μὲ τὰ
ἄσπρα. Ἐκείνη φαίνεται νὰ κουβεντιάζει μὲ τὸν καθέ-
να σας ταυτόχρονα. Ἰσως ὅλοι κάνουν τὶς ἴδιες ἐρωτή-
σεις. Ἄν σοῦ ἄρεσε νὰ βάζεις στοιχήματα (ποῦ σοῦ ἄρε-
σει), θὰ στοιχημάτιζες 5 πρὸς 8 ὅτι πρόκειται γιὰ ψευ-
δαίσθηση, ποὺ κατὰ πᾶσα πιθανότητα ὀφείλεται στὰ
χαζοχάπια τῆς Τζάκι.

Ἡ γυναίκα ἀνοίγει ἓνα μεγάλο κατὰστιχο. Σὲ πε-
ριεργάζεται ἀπὸ τὴν κορφὴ ὡς τὰ νύχια χωρὶς ἐνδιαφέ-

ρον οὔτε περιφρόνηση. «Πρῶτα πρέπει νὰ ἐπιβεβαιώσω τίς λεπτομέρειες. Ὅνομα;»

«Μαλίντα Ἀλμπερτ Καμπαλάννα».

«Μιὰ συλλαβή, παρακαλῶ».

«Μάαλι».

«Ξέρεις τί θὰ πεῖ μία συλλαβή;»

«Μάαλ».

«Εὐχαριστῶ. Θρήσκευμα;»

«Κανένα».

«Τί χαζό. Αἰτία θανάτου;»

«Δὲν θυμᾶμαι».

«Χρόνος ἀπὸ τὴν ὥρα θανάτου;»

«Δὲν ξέρω».

«Ἀἰγίό».³

Τὸ σμῆνος τῶν ψυχῶν πλησιάζει κι ἄλλο καὶ πιέζει φωνάζοντας στὴ γυναίκα μὲ τὰ ἄσπρα καὶ ζαλίζοντάς την. Κοιτάξεις τὰ ὠχρὰ πρόσωπα, βουλιαγμένα μάτια σὲ σπασμένα κεφάλια, μισόκλειστα ἀπὸ τὴν ὀργὴ καὶ τὸν πόνο καὶ τὴ σύγχυση. Οἱ κόρες εἶναι σὲ ἀποχρώσεις μωλώπων καὶ κακαδιῶν. Ἀνάκατα καστανά, γαλανὰ καὶ πράσινα — ποὺ ὅλα σὲ ἀγνοοῦν. Ἐχεις ζήσει σὲ καταυλισμοὺς προσφύγων, ἔχεις ἐπισκεφεῖ ὑπαίθριες ἀγορὲς τὸ μεσημέρι κι ἔχεις ἀποκοιμηθεῖ σὲ καζίνα γεμάτα κόσμο. Αὐτὸς ὁ ἀνθρώπινος συνωστισμὸς δὲν εἶναι ποτὲ γραφικὸς. Αὐτὸς ὁ συνωστισμὸς ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος σου καὶ σὲ σπρώχνει μακριὰ ἀπὸ τὸ γκισέ.

3. Ἀἰγίό: ἐπιφώνημα ποὺ ἐκφράζει διάφορα συναισθήματα, θλίψη, ἐκπληξή, φόβο, εὐτυχία.

Οἱ Λανκανοὶ δὲν μποροῦν νὰ κάνουν οὐρές. Ἐκτός κι ἂν προσδιορίζεις τὴν οὐρὰ σὰν μιὰ ἄμορφη καμπύλη μὲ πολλαπλὰ σημεῖα εἰσόδου. Αὐτὸ φαίνεται νὰ εἶναι σημεῖο συγκέντρωσης γιὰ ὅσους ἔχουν ἐρωτήσεις γιὰ τὸν θάνατό τους. Ὑπάρχουν πολλαπλὰ γκισὲ καὶ ἐξοργισμένοι πελάτες φωνάζουν πάνω ἀπὸ γρίλιες γιὰ νὰ βρῖσουν τοὺς λίγους πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελα. Ἡ μεταθανάτια ζωὴ εἶναι ἓνα γραφεῖο ἐφορίας καὶ ὅλοι θέλουν ἐπιστροφή τῶν φόρων τους.

Σὲ σπρώχνει στὴν ἄκρη μιὰ Ἀμμά μ' ἓνα μικρὸ παιδὶ στὸν γοφὸ της. Τὸ παιδί σὲ κοιτάζει ἐπίμονα σὰν νὰ ἔσπασες τὸ ἀγαπημένο του παιχνίδι. Τὰ μαλλιά τῆς μάνας κολλᾶνε ἀπὸ τὰ αἵματα ποὺ λεκιάζουν τὸ φόρεμά της καὶ πασαλείβουν τὸ πρόσωπό της. «Τί γίνεται μὲ τὸν Μαντούρα μας; Τί τοῦ συνέβη; Ἦταν στὸ πίσω κάθισμα μαζί μας. Εἶδε τὸ λεωφορεῖο πρὶν τὸ δεῖ ὁ ὁδηγός».

«Πόσες φορές νὰ τὸ πῶ, μαντάμ; Ὁ γιός σου εἶναι ἀκόμη ζωντανός. Μὴν ἀνησυχεῖς, νὰ χαίρεσαι».

Αὐτὸ τὸ λέει ὁ ἄντρας ἀπὸ τὸ ἄλλο γκισέ, ποὺ φοράει μιὰ ἄσπρη ποδιὰ καὶ ἔχει μαλλιά ἄφρο καὶ μοιάζει μὲ τὸν Μωυσῆ ἀπὸ τὸ μεγάλο βιβλίο. Ἡ φωνὴ του εἶναι βουερὴ σὰν τὸν ὠκεανὸ καὶ τὰ μάτια του ἔχουν τὸ ὠχρὸ κίτρινο χρῶμα τῶν χτυπητῶν ἀβγῶν. Ἐπαναλαμβάνει τὸν τίτλο τοῦ πιὸ ἐκνευριστικοῦ περσινοῦ τραγουδιοῦ κι ἔπειτα ἀνοίγει ἓνα δικό του κατὰστιχο.

Τραβᾷ ἄλλη μιὰ φωτογραφία, ποὺ εἶναι αὐτὸ ποὺ κάνεις ὅταν δὲν ξέρεις τί ἄλλο νὰ κάνεις. Προσπαθεῖς νὰ ἀπαθανατίσεις αὐτὸ τὸ πάρκινγκ τοῦ χάους, ἀλλὰ τὸ μόνο ποὺ βλέπεις εἶναι ραγίσματα στὸν φακὸ.

Εἶναι εὐκόλο νὰ καταλάβεις ποιοὶ ἀνήκουν στὸ προ-

σωπικὸ καὶ ποιοὶ ὄχι. Οἱ πρῶτοι κουβαλᾶνε κατὰστιχα καὶ στέκονται ἐδῶ κι ἐκεῖ χαμογελαστοί· οἱ δεῦτεροι μοιάζουν σαλταρισμένοι. Περπατᾶνε, ἔπειτα σταματᾶνε, ἔπειτα στυλώνουν τὰ μάτια στὸ κενό. Μερικοὶ στριφογυρίζουν τὸ κεφάλι τους καὶ κλαῖνε γοερά. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ προσωπικοῦ δὲν κοιτάζουν τίποτα συγκεκριμένο, πόσο μάλλον τίς ψυχές ποὺ συμβουλεύουν.

Τώρα θὰ ἦταν ἡ κατάλληλη στιγμή νὰ ξυπνήσεις καὶ νὰ ξεχάσεις. Σπάνια θυμᾶσαι τὰ ὄνειρά σου καί, ὅ,τι κι ἂν εἶναι ἐτοῦτο ἐδῶ, ἡ πιθανότητα νὰ σοῦ μείνει ἀξέχαστο εἶναι μικρότερη ἀπ' ὅ,τι ἓνα χρῶμα ἢ ἓνα φούλ. Δὲν θὰ θυμᾶσαι τὸ μέρος αὐτὸ περισσότερο ἀπ' ὅσο θυμᾶσαι νὰ μαθαίνεις νὰ περπατᾷς. Πῆρες τὰ χαζοχάπια τῆς Τζάκι κι αὐτὸ εἶναι ἀπλῶς ἓνα ἀπὸ τὰ ὄνειρα ποὺ κάνεις ὅταν τριπάρεις. Τί ἄλλο θὰ μπορούσε νὰ εἶναι;

Κι ἔπειτα παρατηρεῖς κάποιον νὰ γέρνει πάνω σὲ μιὰ ταμπέλα στὴ γωνία, φορώντας κάτι ποὺ μοιάζει μὲ σακούλα σκουπιδιῶν, ὃ ὁποῖος δὲν φαίνεται νὰ εἶναι οὔτε μέλος τοῦ προσωπικοῦ οὔτε πελάτης. Ἡ σιλουέτα ἐπιθεωρεῖ τὸ πλῆθος καὶ τὰ μάτια τῆς γυαλίζουν σὰν τῆς γάτας στοὺς προβολεῖς ἐνὸς αὐτοκινήτου. Πέφτουν πάνω σου καὶ χασομερᾶνε περισσότερο ἀπ' ὅσο θὰ 'πρεπε. Τὸ κεφάλι γνέφει καταφατικὰ καὶ τὰ μάτια δὲν χαμηλώνουν.

Πάνω ἀπὸ τὴ σιλουέτα, μιὰ ταμπέλα γράφει:

ΜΗΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣΤΕ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΑ

Δίπλα τῆς ὑπάρχει μιὰ πληροφορία μ' ἓνα βέλος:

→ ΕΛΕΓΧΟΙ ΑΦΤΙΩΝ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΑΡΑΝΤΑ ΔΥΟ

Στρέφεςαι ξανά στη γυναίκα πίσω ἀπὸ τὸ γκισέ καὶ προσπαθεῖς ἄλλη μιὰ φορά. «Πρόκειται γιὰ λάθος. Δὲν τρώω κρέας. Καπνίζω μόνο πέντε τὴν ἡμέρα». Ἡ γυναίκα σοῦ φαίνεται γνωστή, ὅπως ἴσως τὰ ψέματά σου φαίνονται γνωστὰ σ' αὐτήν. Γιὰ μιὰ στιγμή, τὸ στρίμωγμα μοιάζει νὰ σταματάει. Γιὰ μιὰ στιγμή, νιώθεις σὰν νὰ εἶσαι ὁ μόνος ποὺ ὑπάρχει ἐκεῖ.

«Αἰγιά! Τὶς δικαιολογίες τίς ἔχω ἀκούσει ὅλες. Καλένας δὲν θέλει νὰ φύγει, οὔτε καὶ οἱ αὐτόχειρες. Νομίζεις ὅτι ἐγὼ ἤθελα νὰ πεθάνω; Οἱ κόρες μου ἦταν ὀχτὼ καὶ δέκα ὅταν μὲ πυροβόλησαν. Τί νὰ γίνει; Τὰ παρόπινα δὲν πρόκειται νὰ βοηθήσουν. Κάνε ὑπομονή καὶ περιμένε τὴ σειρά σου. Συγχώρεσε ὅ,τι μπορεῖς. Ἔχουμε ἔλλειψη προσωπικοῦ καὶ ψάχνουμε γιὰ ἐθελοντές».

Σηκώνει τὰ μάτια καὶ ἀπευθύνεται στὴν οὐρὰ ὑψώνοντας τὴ φωνή.

«Ἔχετε ὅλοι ἑπτὰ φεγγάρια».

«Τί θὰ πεῖ φεγγάρι;» ρωτᾷ ἓνα κορίτσι μὲ σπασμένο κεφάλι. Κρατᾷ τὸ χέρι ἐνὸς ἀγοριοῦ μὲ ραγισμένο κρανίο.

«Ἐπτὰ φεγγάρια εἶναι ἑπτὰ νύχτες. Ἐπτὰ ἡλιοβασίλεματα. Μία ἐβδομάδα. Περισσότερος χρόνος ἀπ' ὅσο χρειάζεστε».

«Νόμιζα ὅτι τὸ φεγγάρι ἦταν ἓνας μῆνας;»

«Τὸ φεγγάρι εἶναι πάντα ἐκεῖ πάνω, ἀκόμα κι ὅταν δὲν μπορεῖτε νὰ τὸ δεῖτε. Νομίζετε ὅτι σταματάει νὰ κἀνει τὸν γύρο τῆς γῆς, ἀπλῶς καὶ μόνο ἐπειδὴ σταματάει ἡ ἀναπνοή σας;»

Δὲν καταλαβαίνει τίποτε ἀπ' αὐτά. Κι ἔτσι δοκιμάζεις μιὰ διαφορετικὴ προσέγγιση. «Κοιτάζτε αὐτὸ τὸ

πλήθος. Θα πρέπει να φταῖνε ὅλοι οἱ σκοτωμοὶ στὸν βορρά. Οἱ Τίγρεις καὶ ὁ στρατὸς ποὺ σκοτώνουν ἀμάχους. Ἡ Ἰνδικὴ Εἰρηνευτικὴ Δύναμη ποὺ ξεκινάει πολέμους».

Κοιτάζει γύρω σου καὶ βλέπεις ὅτι κανένας δὲν σὲ ἀκούει. Τὰ μάτια συνεχίζουν νὰ σὲ ἀγνοοῦν καὶ νὰ γυαλίζουν μὲ τὶς γαλαζοπράσινες ἀποχρώσεις τους. Κοιτάξεις γύρω σου ψάχνοντας τὴ σιλουέτα μὲ τὰ μαῦρα, ἀλλὰ ἔχει ἐξαφανιστεῖ. «Ὁχι μόνο στὸν βορρά. Κι ἐδῶ κάτω ἐπίσης. Ἡ κυβέρνησις πολεμάει τὸ ΛΑΜ⁴ καὶ τὰ πτώματα βουνό. Τὸ καταλαβαίνω ἀπόλυτα. Πρέπει νὰ ἔχετε πολλὴ δουλειὰ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ. Τὸ καταλαβαίνω».

«Αὐτὴ τὴν ἐποχὴ;» Ἡ γυναίκα μὲ τὰ ἄσπρα ἀγριοκοιτάζει καὶ κουνάει τὸ κεφάλι. «ἔχουμε ἓνα πτώμα τὸ δευτερόλεπτο. Καμιά φορὰ δύο. Ἐλεγξες τ' ἀφτιά σου;»

«Ἡ ἀκοή μου εἶναι μιὰ χαρά. Τραβᾶω φωτογραφίες. Εἶμαι μάρτυρας σὲ ἐγκλήματα ποὺ δὲν βλέπει κανένας ἄλλος. Μὲ χρειάζονται».

«Ἐκείνη ἡ γυναίκα ἔχει παιδιὰ νὰ ταῖσει. Ἐκεῖνος ὁ ἄντρας ἔχει νοσοκομεῖα νὰ διευθύνει. Ἐσὺ ἔχεις φωτογραφίες; Χά! Ἐντυπωσιάστηκα».

«Δὲν εἶναι ἐνσταντανὲ διακοπῶν. Εἶναι φωτογραφίες ποὺ θὰ ρίξουν κυβερνήσεις. Φωτογραφίες ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ σταματήσουν πολέμους».

4. ΛΑΜ: Λαϊκὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο — μαρξιστικὸ-λενινιστικὸ κομμουνιστικὸ κόμμα, ποὺ ἡγήθηκε ἐνοπλίων ἐξεγέρσεων ἐναντίον τῆς κυβέρνησης τῆς Σρι Λάνκα τὸ 1971 καὶ τὸ 1987-89 μὲ σκοπὸ τὴν ἐγκαθίδρυση σοσιαλιστικοῦ κράτους.

Σοῦ κάνει μιὰ γκριμάτσα. Ἡ ἄλυσίδα γύρω ἀπ' τὸν λαιμό της εἶναι ἕνας αἰγυπτιακὸς σταυρός, σὰν αὐτὸν ποὺ φοροῦσε κάποτε ἕνα ἀγόρι ποὺ σὲ ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπ' ὅσο τὸ ἀγαποῦσε ἐσύ. Τὸν πασπατεύει καὶ σουφρώνει τὴ μύτη της.

Μόνο τότε τὴν ἀναγνωρίζεις. Τὸ χαμόγελό της, σὰν διαφήμιση γιὰ ὀδοντόκρεμα, ἦταν συνέχεια στὶς ἐφημερίδες τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ 1989. Ἡ λέκτορας πανεπιστημίου ποὺ σκότωσαν οἱ ἐξτρεμιστὲς Ταμίλ γιατί θεωρήσαν ἐγκλημα τὸ ὅτι ἦταν μετριοπαθὲς Ταμίλ.

«Σὲ ξέρω. Εἶσαι ἡ δρ Ράνι Σριντάραν. Δὲν σὲ ἀναγνώρισα χωρὶς τὸν τηλεβόα σου. Τὰ ἄρθρα σου γιὰ τοὺς Ταμίλ Τίγρεις ἦταν ἐξαιρετικά. Ὅμως χρησιμοποίησες τὶς φωτογραφίες μου χωρὶς νὰ μὲ ρωτήσεις».

Αὐτὸ ποὺ σὲ κάνει κυρίως Σριλανκανὸ δὲν εἶναι τὸ ἐπίθετο τοῦ πατέρα σου ἢ τὸ ἱερὸ μέρος ὅπου γονατίζεις, οὔτε τὸ χαμόγελο ποὺ κολλᾷς στὴ φάτσα σου γιὰ νὰ κρύψεις τοὺς φόβους σου. Εἶναι ὅτι γνωρίζεις πράγματα γιὰ ἄλλους Λανκανοὺς καὶ ὅτι γνωρίζεις πράγματα γιὰ τοὺς Λανκανοὺς αὐτῶν τῶν Λανκανῶν. Ὑπάρχουν θεῖτσες πού, ἂν τοὺς πεῖς τὸ ἐπίθετο ὁποιοιδήποτε Λανκανοῦ καὶ ποιό σχολεῖο τελείωσε, μποροῦν νὰ τὸν ἐντοπίσουν, κι αὐτὸν καὶ ὀλόκληρη τὴν οἰκογένειά του. Ἐχεις κινηθεῖ σὲ κύκλους μὲ παρόμοια ἐνδιαφέροντα καὶ σὲ πολλοὺς ποὺ παρέμειναν κλειστοί. Εἶχες τὸ χάρισμα, ἢ τὴν κατάρρα, νὰ μὴν ξεχνᾷς ποτὲ ἕνα ὄνομα, μιὰ φάτσα ἢ μιὰ ἀκολουθία τραπουλόχαρτων.

«Λυπήθηκα ὅταν σὲ σκότωσαν. Εἰλικρινά. Πότε ἦταν; Τὸ '87; Ξέρεις, γνώρισα ἕναν Τίγρη ἀπὸ τὴ φατρία τοῦ Μαχάτια. Εἶπε ὅτι ἐκεῖνος ὀργάνωσε τὴ σύλληψή σου».

Ἡ δρ Ράνι σηκώνει τὰ μάτια ἀπὸ τὸ κατάστιχό της, χαμογελάει κουρασμένα κι ἔπειτα σηκώνει τοὺς ὤμους. Οἱ κόρες της εἶναι λευκές, σὰν συννεφιασμένες, σὰν παραγμισμένες με γαλακτεροὺς καταρράκτες.

«Πρέπει νὰ ἐλέγξεις τὰ ἀφτιά σου. Τὰ ἀφτιά σου ἔχουν σχήματα τόσο προσωπικά ὅσο καὶ τὰ δακτυλικά σου ἀποτυπώματα. Οἱ πτυχές δείχνουν παλιὰ τραύματα, οἱ λοβοὶ ἀποκαλύπτουν ἀμαρτίες, οἱ χόνδροι κρύβουν ἐνοχές. Ὅλα τους πράγματα πού σέ ἐμποδίζουν νὰ μπεῖς στὸ Φῶς».

«Τί εἶναι Τὸ Φῶς;»

«Ἡ σύντομη ἀπάντηση εἶναι Ὅ,τι Θέλεις Ἐσὺ Νὰ Εἶναι. Ἡ ἐκτενὴς ἀπάντηση εἶναι δὲν ἔχω χρόνο γιὰ τὴν ἐκτενὴ ἀπάντηση».

Σοῦ δίνει ἓνα φύλλο ὅλα, ἓνα ἀποξηραμένο φύλλο φοίνικα, πού λέγεται ὅτι τὸ χρησιμοποίησαν ἑφτὰ ρίσι⁵ πρὶν ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες χρόνια γιὰ νὰ γράψουν τὴ μοίρα ὅλων ὅσοι θὰ ζοῦσαν ποτέ. Γωνιώδεις τομὲς θὰ ἔσκιζαν τὴν κοκκώδη ὑφή κι ἔτσι οἱ Νοτιο-Ἀσιάτες γραφεῖς ἀνέπτυξαν γράμματα με αἰσθησιακὲς καμπύλες ὥστε νὰ μὴ σκίζεται τὸ φύλλο.

«Τράβηξες φωτογραφίες τὸ 1983;»

«Βεβαίως. Τί εἶναι αὐτό;»

Τὸ φύλλο ὅλα ἔχει τίς ἴδιες λέξεις γραμμένες καὶ στὶς τρεῖς γλῶσσες. Κυκλικὰ σινγκαλέζικα, γωνιώδη ταμίλ, ὀρνιθοσκαλισμένα ἀγγλικά, καὶ οὔτε ἓνα σκίσιμο δὲν εἶναι ὀρατό.

5. ρίσι: σοφοί.

ΑΦΤΙΑ _____

ΘΑΝΑΤΟΣ _____

ΑΜΑΡΤΙΕΣ _____

ΦΕΓΓΑΡΙΑ _____

ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ ΑΠΟ _____

«Πήγαινε νὰ ἐλέγξουν τὰ ἀφτιά σου, νὰ μετρήσουν τοὺς θανάτους σου, νὰ κωδικοποιήσουν τὶς ἁμαρτίες σου καὶ νὰ καταχωρίσουν τὰ φεγγάρια σου στὸ Ἐπίπεδο Σαράντα Δύο. Καὶ βάλε νὰ τὸ σφραγίσει ἓνας Βοηθός». Κλείνει τὸ κατὰστίχό της καί, μαζὶ μ' αὐτό, τὴ συζήτηση. Τὴ θέση σου μπροστὰ μπροστὰ στὴν οὐρὰ τὴν παίρνει ἓνας ἄντρας μὲ ἐπιδέσμους ποὺ βήχει ἀσταμάτητα.

Γυρίζεις καὶ κοιτάζεις τοὺς ἀνθρώπους πίσω σου. Σηκώνεις τὰ χέρια σου σὰν προφήτης. Πάντα φιγουρατζής ἦσουν. Πάντα φωνακλάς, ἐκτὸς ἀπὸ ὅταν δὲν ἦσουν.

«Κανέννας ἀπὸ σᾶς τοὺς βρικόλακες δὲν ὑπάρχει! Εἶστε φαντάσματα ἀπὸ τὸ μυαλό μου ποὺ ροχαλίζει. Κατάπια τὰ χαζοχάπια τῆς Τζάκι. Ὅλο αὐτὸ εἶναι παραίσθηση. Δὲν ὑπάρχει καμιὰ μεταθανάτια βρομοζωή. Ἄν κλείσω τὰ μάτια μου, θὰ ἐξαφανιστεῖτε σὰν πορδές!»

Σοῦ δίνουν τόση προσοχὴ ὥση κι ὁ κύριος Ρέιγκαν στὶς Μαλδίβες. Οὔτε τὰ θύματα αὐτοκινητικῶν δυστυχημάτων, τὰ θύματα ἀπαγωγῆς, οἱ γέροι μὲ νυχτικιὲς νοσοκομεῖο οὔτε ἡ μακαρίτισσα πολὺκλαυστη δρ Ράνι Σριντάραν παρατηροῦν τὸ ξέσπασμά σου.

Οἱ πιθανότητες νὰ βρεῖ κανεὶς ἓνα μαργαριτάρι σ' ἓνα στρείδι εἶναι 1 στὶς 12.000. Οἱ πιθανότητες νὰ σὲ χτυπήσει κεραυνὸς εἶναι 1 στὶς 700.000. Οἱ πιθανότητες

νά ἐπιζήσει ἡ ψυχὴ ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ σώματος εἶναι μία στὸ τίποτα, μία στὸ νάδα, μία στὸ μηδέν. Πρέπει νὰ κοιμᾶσαι, γι' αὐτὸ εἶσαι σίγουρος. Σύντομα θὰ ξυπνήσεις.

Καὶ μετὰ σοῦ ἔρχεται ἐτούτῃ ἡ τρομερὴ σκέψη. Πιὸ τρομερὴ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἄγριο νησί, αὐτὸ τὸν πλανήτη χωρὶς θεό, αὐτὸ τὸν ἥλιο ποὺ πεθαίνει, κι αὐτὸ τὸν γαλαξία ποὺ ροχαλίζει. Κι ἂν, ὅλη αὐτὴ τὴν ὥρα, δὲν ἦσουν παρὰ ἀπλῶς κοιμισμένος; Κι ἂν, ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ καὶ στὸ ἐξῆς, ἐσύ, ὁ Μαλίντα Ἀλμείντα, φωτογράφος, τζογαδόρος, πουτάννα, δὲν θὰ κλείσεις ποτὲ ξανά τὰ μάτια σου;

Ἀκολουθεῖς ἓνα πλῆθος ποὺ διασχίζει τὸν διάδρομο σκοντάφτοντας. Ἕνας ἄντρας περπατάει μὲ σπασμένα πόδια, μιὰ κυρία κρύβει ἓνα πρόσωπο γεμάτο μελανιές. Πολλοὶ φαίνονται ντυμένοι γιὰ κάποιο γάμο, γιατί ἔτσι στολίζουν τὰ πτώματα οἱ νεκροθάφτες. Ὅμως πολλοὶ ἄλλοι εἶναι ντυμένοι μὲ κουρέλια καὶ φαίνονται μπερδεμένοι. Χαμηλώνεις τὰ μάτια καὶ τὸ μόνο ποὺ βλέπεις εἶναι ἓνα ζευγάρι χέρια ποὺ δὲν ἀνήκουν σ' ἐσένα. Θέλεις νὰ ἐλέγξεις τὸ χρῶμα τῶν ματιῶν σου καὶ τὸ πρόσωπο ποὺ φορᾷς. Ἀναρωτιέσαι ἂν τὰ ἀσανσέρ ἔχουν καθρέφτες. Ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν ἔχουν οὔτε τοίχους. Μία μία, οἱ ψυχὲς μπαίνουν στὸ ἄδειο φρεάτιο καὶ πετᾶνε ψηλὰ σὰν φουσαλίδες στὸ νερό.

Αὐτὸ εἶναι παράλογο. Οὔτε ἡ Τράπεζα τῆς Κεϋλάνης δὲν ἔχει σαράντα δύο ὀρόφους.

«Τί ἔχει στοὺς ἄλλους ὀρόφους;» ρωτᾷς ὅποιονδὴποτε ἔχει ἀφτιά, ἐλεγμένα ἢ ὄχι.

«Δωμάτια, διαδρόμους, παράθυρα, πόρτες, τὰ συνηθισμένα», λέει ἓνας ἰδιαίτερα ἐξυπηρετικὸς Βοηθός.

«Λογιστήριο καὶ Τμήμα Οἰκονομικῶν», λέει ἓνας διαλυμένος γέρος ποὺ στηρίζεται σ' ἓνα μπαστούνι. «Μιὰ τέτοια κομπίνα δὲν χρηματοδοτεῖται μόνη της».

«Παντοῦ τὰ ἴδια», θρηνεῖ ἡ νεκρὴ γυναῖκα μὲ τὸ νεκρὸ μωρό. «Ὅλα τὰ σύμπαντα. Ὅλες οἱ ζωές. Τὰ ἴδια ὅπως πάντα. Τὸ ἴδιο παλιὸ σκηνικό».

Σπάνια βλέπεις ὄνειρα, καὶ σίγουρα ὄχι ἐφιάλτες. Αἰωρεῖσαι στὴν ἄκρη τοῦ φρεάτιου καὶ κάτι σὲ σπρώχνει. Οὐρλιάζεις σὰν κοπελιά σὲ θρίλερ καθὼς ὁ ἄνεμος σὲ ἀνεβάζει πρὸς τὸν οὐρανό. Σὲ ξαφνιάζει μιὰ σιλουέτα μὲ μαῦρα ποὺ αἰωρεῖται πίσω σου. Ὁ μαנדύας της ἀπὸ μαῦρες σκουπιδοσακοῦλες φτεροκοπάει σ' ἓναν ἄγριο ἄνεμο. Σὲ παρακολουθεῖ καθὼς ἀνεβαίνεις στὸ φρεάτιο καὶ υποκλίνεται καθὼς ἀπομακρύνεσαι.

Δοκιμάζεις μιὰ ἄλλη ἐρώτηση καὶ ρωτᾷς τί εἶναι Τὸ Φῶς. Ἀλλὰ ἡ μόνη ἀντίδραση εἶναι ἓνα σήκωμα τῶν ὤμων καὶ προσβολές. Ἕνα τρομαγμένο παιδί σὲ ἀποκαλεῖ πόνεα, μιὰ προσβολὴ ποὺ ὑπονοεῖ ὅτι εἶσαι ὁμοφυλόφιλος ἀλλὰ καὶ ἀνίκανος, ἐσὺ ὅμως θὰ δηλώσεις ἔνοχος μόνον σὲ μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὲς κατηγορίες. Ρωτᾷς τὸ προσωπικὸ γιὰ Τὸ Φῶς καὶ παίρνεις διαφορετικὴ ἀπάντηση κάθε φορά. Μερικοὶ λένε παράδεισος, μερικοὶ λένε ἐπαναγέννηση, μερικοὶ λένε λήθη. Μερικοί, ὅπως ἡ δρ Ράνι, λένε ὅτιδῆποτε. Οἱ ἐπιλογές αὐτὲς δὲν σοῦ φαίνονται καθόλου ἐλκυστικές, ἐκτὸς ἴσως ἀπὸ τὴν τελευταία.

Στὸ Ἐπίπεδο Σαράντα Δύο ὑπάρχει μιὰ ταμπέλα μὲ μία λέξη.

ΚΛΕΙΣΤΟ

Σιλουέτες αἰωροῦνται στὸν φαρυδὺ αὐτὸ διάδρομο, χωρὶς νὰ προσέχουν τοὺς τοίχους μέχρι ποὺ πέφτουν πά-

νω τους. Ὑπάρχει μιὰ ρεσεψιὸν ὅπου δὲν κάθεται κανένας. Καὶ μιὰ σειρὰ ἀπὸ κόκκινες πόρτες, ποὺ ἡ καθεμιὰ ὑπακοῦει στὴν ταμπέλα μένοντας κλειστή.

Στὸ κέντρο τοῦ χὸλ στέκεται ἡ σιλουέτα μὲ τὰ μαῦρα, χωρὶς νὰ δείχνει κανένα ἐνδιαφέρον γιὰ τὶς ψυχὲς ποὺ περιφέρονται ἄσκοπα καὶ συγκρούονται γύρω της. Σὲ κοιτάζει ἐπίμονα καὶ σοῦ γνέφει νὰ πλησιάσεις. Τὰ μάτια της σὲ παρακολουθοῦν καθὼς ἀπομακρύνεσαι· αὐτὴ τὴ φορὰ γυαλίζουν κίτρινα.

Τὸ σύμπαν χασμουριέται ὥση ὥρα χρειάζεσαι γιὰ νὰ γυρίσεις πίσω στὸ γκισέ τῆς δροσ Ράνι. Ἔξω, ἡ νύχτα γεμίζει ἀνέμους καὶ ψιθύρους. Σ' ἐτοῦτο τὸ μέρος τὸ μόνο ποὺ ὑπάρχει εἶναι γκισέ καὶ σύγχυση.

Ἡ δρ Ράνι σὲ βλέπει καὶ κουνάει τὸ κεφάλι. «Χρειαζόμαστε παραπάνω Βοηθούς. Λιγότερους γκρινιάρηδες. Ὁ καθένας κάνει ὅ,τι μπορεῖ».

Σὲ κοιτάζει. «Ἐκτὸς ἀπ' αὐτοὺς ποὺ δὲν τὸ κάνουν».

Περιμένεις νὰ τελειώσει τὴ σκέψη της, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι τὴν ἔχει τελειώσει ἤδη. Βγάζει ἓναν τηλεβόα ἀπὸ κάτω ἀπ' τὸ γραφεῖο της. Τώρα αὐτὴ εἶναι ἡ δρ Ράνι ποὺ θυμᾶσαι, ποὺ φώναζε στὰ πανεπιστήμια ὅταν ὑπῆρχαν τηλεοπτικὲς κάμερες τριγύρω.

«Παρακαλῶ μὴ χαθεῖτε. Ἄν δὲν περάσατε ἀπὸ τὸν Ἑλεγχο Ἀφτιῶν, μὴν ἔρχεστε ἐδῶ. Τὸ Ἐπίπεδο Σαραντα Δύο θὰ εἶναι ἀνοιχτὸ αὔριο. Ἐλᾶτε ἀάλι τότε. Θυμηθεῖτε ὅτι ἔχετε ἐφτὰ φεγγάρια. Πρέπει νὰ φτάσετε στὸ Φῶς προτοῦ ἀνατείλει τὸ τελευταῖο σας».

Ἐτοιμάζεσαι νὰ ξεκινήσεις ἓνα παραλήρημα ἀπὸ βρισιὲς ὅταν τὴν ἀντιλαμβάνεσαι ἄλλη μιὰ φορὰ, τὴ σιλουέτα ποὺ εἶναι τυλιγμένη μὲ μαῦρες σκουπιδοσακοῦλες,

νὰ σοῦ γνέφει καὶ μὲ τὰ δυὸ χέρια. Τὰ μάτια τῆς τρεμοπαίζουν σὰν κεριὰ καὶ κρατάει κάτι ποὺ μοιάζει μὲ τὸ χαμένο σου σανδάλι. Ἡ δρ Ράνι ἀκολουθεῖ τὸ βλέμμα σου καὶ παύει νὰ χαμογελάει.

«Πετάξτε το ἔξω ἀπὸ δῶ αὐτὸ τὸ πράγμα. Μάαλ, ποῦ πηγαίνει;»

Δυὸ ἄντρες μὲ ἄσπρα πηδᾶνε πάνω ἀπὸ τὰ γκισέτους καὶ ὀρμᾶνε πρὸς τὴ σιλουέτα μὲ τὰ μαῦρα. Ὁ ἄντρας μὲ τὰ ἄφρο ποὺ μοιάζει μὲ τὸν Μωυσῆ σηκώνει τὰ χέρια καὶ μουγκρίζει σὲ μιὰ γλώσσα ποὺ ποτὲ δὲν ἔχεις ξανακούσει νὰ τὴ μιλᾶνε. Δίπλα του εἶναι ἓνας μπρατσαράς μὲ ἄσπρο μανδύα ποὺ ὀρμαίνει πρὸς τὸ μέρος σου.

Χάνεσαι ξανὰ μὲς στὸ πλῆθος, πλανιέσαι ἀνάμεσα στοὺς διαλυμένους ἀνθρώπους μὲ τὴν ἀνάσα τους νὰ στάζει αἷμα καὶ φτάνεις στὴ σιλουέτα ποὺ κρατάει τὸ παπούτσι σου.

Στρέφεσαι πρὸς τὰ κεῖ, πρὸς αὐτὸ τὸν Χάρο μὲ τίς σκουπιδοσακοῦλες, ὅπως στρεφόσουν πρὸς πολλὰ πράγματα ποὺ δὲν ἔπρεπε. Καζίνα, πολεμικὲς ζῶνες καὶ ωραίους ἄντρες. Ἀκοῦς τὴ δρὰ Ράνι νὰ τσιρίζει ἀλλὰ τὴν ἀγνοεῖς ὅπως ἀγνόησες τὴν Ἀμμά σου ἀμέσως μόλις ἔφυγε ὁ Ντάντα.⁶

Ἡ σιλουέτα χαμογελάει πονηρὰ μὲ δόντια κίτρινα σὰν τὰ μάτια τῆς.

«Κύριε, ἃς φύγουμε ἀπὸ δῶ. Μιὰ γραφειοκρατία πλύσης ἐγκεφάλου εἶναι. Ὅπως καὶ ὅλα τὰ ἄλλα κτήρια σ' αὐτὸ τὸ καταπιεστικὸ κράτος».

6. Ντάντα: μπαμπάς.

Ἡ σιλουέτα μὲ τὴν κουκούλα στέκεται μὲ τὸ πρόσωπό της στραμμένο πρὸς τὸ δικό σου. Ἄν καὶ τὸ πρόσωπο εἶναι στὴ σκιά, βλέπεις ὅτι εἶναι ἓνα ἀγόρι, νεότερο ἀπ' ὅσο ἦσουν ἐσὺ κάποτε. Τὸ ἓνα του μάτι εἶναι κίτρινο καὶ τὸ ἄλλο φαίνεται πράσινο, καὶ δὲν εἶσαι σίγουρος γιὰ τὸ ποιά χαζοχάπια θὰ μπορούσαν νὰ προκαλέσουν μιὰ τέτοια παραίσθηση. Ἡ φωνὴ φαίνεται νὰ ὑποδηλώνει πονόλαιμο.

«Ξέρω ὅτι σὲ λένε κύριο Μάαλι. Μὴ χάνεις τὸν καιρό σου ἐδῶ. Καί, παρακαλῶ, μείνε μακριὰ ἀπὸ Τὸ Φῶς».

Τὸν ἀκολουθεῖς στὸ φρεάτιο τοῦ ἀσανσέρ, ἀλλὰ αὐτὴ τὴ φορὰ κατεβαίνεις. Τὸ θυμωμένο φαλσέτο τῆς δόκτορος Ράνι καὶ τὰ βαρύτονα μουγκρητὰ τοῦ Μωυσῆ καὶ τοῦ Χ-μαν γίνονται μακρινοὶ ἀντίλαλοι.

«Ἀκόμα καὶ ἡ μεταθανάτια ζωὴ εἶναι σχεδιασμένη ἔτσι ὥστε νὰ κρατάει τίς μάζες ἡλίθιες», λέει τὸ ἀγόρι. «Σὲ κάνουν νὰ ξεχάσεις τὴ ζωὴ σου καὶ σὲ σπρώχνουν πρὸς κάποιον φῶς. Ὅλα ἀστικά ἐργαλεῖα τοῦ καταπιεστῆ. Σοῦ λένε ὅτι ἡ ἀδικία εἶναι μέρος κάποιου μεγάλου σχεδίου. Κι αὐτὸ εἶναι πού σὲ ἐμποδίζει νὰ ἐξεγερθεῖς ἐναντίον της».

Ὅταν φτάνετε κάτω κάτω καὶ βγαίνετε ἀπὸ τὸ κτήριο, ὁ ἄνεμος σὲ χτυπάει ἀπὸ παντοῦ. Ἐξω τὰ δέντρα βογγᾶνε, οἱ χωματερὲς ρεύονται καὶ τὰ λεωφορεῖα ξερνᾶνε μαῦρο καπνό. Σκιᾶς σέρνονται στοὺς δρόμους καὶ τὸ Κολόμπο τὰ χαράματα ἀποστρέφει τὸ πρόσωπό του.

«Ποῦ βρῆκες τὸ σανδάλι μου;»

«Στὸ ἴδιο σημεῖο πού εἶδα τὸ σῶμα σου. Σὲ ἐνδιαφέρει ἡ ἐπιστροφή;»

«Ὁχι στ' ἀλήθεια».

«Γιὰ τὴ ζωὴ σου μιλοῦσα. Ὁχι γιὰ τὸ σανδάλι». «Τὸ ξέρω».

Οἱ λέξεις σου ἔρχονται εὐκόλα ἀκόμα κι ἂν δὲν εἶ-
χες τὸ χρόνο γιὰ νὰ τὶς σκεφτεῖς. Θέλεις νὰ δεῖς τὸ σῶ-
μα σου; Θέλεις τὴ ζωὴ σου πίσω; Ἡ μήπως ἄλλη εἶναι
ἡ πραγματικὴ ἐρώτηση ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ σὲ ἀπασχο-
λεῖ στ' ἀλήθεια; Πῶς στὸ διάλογο ἦρθες ἐδῶ;

Δὲν θυμᾶσαι τίποτα, οὔτε πόνο, οὔτε ἔκπληξη, οὔ-
τε τὴν τελευταία ἀνάσα, οὔτε ποῦ τὴν πῆρες. Καί, ἀκό-
μα κι ἂν δὲν ἔχεις καμιὰ ἐπιθυμία νὰ ξαναπληγωθεῖς ἢ
νὰ ἀναπνεύσεις ἄλλη μιὰ φορά, ἐπιλέγεις νὰ ἀκολουθή-
σεις τὴ σιλουέτα μὲ τὰ μαῦρα.

ΤΟ ΚΟΥΤΙ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ

Γεννήθηκες προτοῦ ὁ Ἑλβις κάνει τὴν πρώτη του ἐπι-
τυχία. Καὶ πέθανες προτοῦ ὁ Φρέντι κάνει τὴν τελευταία
του.⁷ Στὸ ἐνδιάμεσο, τράβηξες χιλιάδες φωτογραφίες.
Ἔχεις φωτογραφίες τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Κυβέρνησης ποὺ
ἀπλῶς κοίταζε ὅταν οἱ ἄγριοι τοῦ '83 πυρπολοῦσαν σπί-
τια τῶν Ταμίλ καὶ ἔσφαζαν τοὺς κατοίκους. Ἔχεις πορ-
τρέτα ἐξαφανισμένων δημοσιογράφων καὶ ἄφαντων ἀκτι-
βιστῶν, δεμένων καὶ φιμωμένων καὶ νεκρῶν ὑπὸ κρά-
τηση. Ἔχεις ἐνσταντανέ, μὲ κόκκους ἀλλὰ ἀναγνωρί-

7. Ἑλβις, Φρέντι: ὁ συγγραφέας χρησιμοποιεῖ τὶς λέξεις King (Βασιλιάς, ἀλλὰ καὶ Ρήγας στὴν τράπουλα) καὶ Queen (Βασί-
λισσα, ἀλλὰ καὶ Ντάμα), ἀναφερόμενος ἐπίσης, καὶ κυρίως, στὸν
«Βασιλιά» Ἑλβις Πρίσλεϊ καὶ στοὺς Queen, τὸ συγκρότημα τοῦ
Φρέντι Μέρκιουρι.